

Soạn bài Luyện tập lập luận chứng minh - Ngữ văn lớp 7

Xem hướng dẫn trả lời câu hỏi soạn bài Luyện tập lập luận chứng minh trang 51 sách giáo khoa Ngữ văn lớp 7 tập 2.

Cho đề văn: *Chứng minh rằng nhân dân Việt Nam từ xưa đến nay luôn luôn sống theo đạo lí "Ăn quả nhớ kẻ trồng cây", "Uống nước nhớ nguồn".*

I. Hướng dẫn chuẩn bị ở nhà

1. Chuẩn bị làm văn với đề trên theo các bước:

* *Tìm hiểu đề*

- Đề nêu ra một tư tưởng thể hiện bằng các câu tục ngữ và yêu cầu chứng minh điều đó.
- Câu tục ngữ có ý nghĩa nhắc nhở chúng ta - những thế hệ sau luôn luôn phải ghi nhớ công ơn của thế hệ đi trước.
- Luận điểm của bài văn không phải là tính đúng đắn của hai câu "Ăn quả nhớ kẻ trồng cây", "Uống nước nhớ nguồn" mà là từ xưa đến nay nhân dân ta đã luôn luôn sống theo đạo lí đúng đắn được đúc kết trong hai câu này.

* *Lập dàn ý*

a. Mở bài:

+ Dân tộc Việt Nam có truyền thống đạo đức tốt đẹp được xây dựng trên nền tảng của tư tưởng nhân nghĩa.

+ Suốt mấy ngàn năm, nhân dân ta nhắc nhở nhau sống theo đạo lí: Ăn quả nhớ kẻ trồng cây, uống nước nhớ nguồn.

b. Thân bài:

- Giải thích: Thế nào là Ăn quả nhớ kẻ trồng cây, Uống nước nhớ nguồn: Người được hưởng thành quả phải nhớ tới người đã tạo ra thành quả đó. Thế hệ sau phải ghi nhớ công ơn của thế hệ trước.

- Chứng minh: Dân tộc Việt Nam sống theo đạo lí đó thể hiện qua hành động, lời ăn tiếng nói hằng ngày:

+ Xưa:

Soạn bài Luyện tập lập luận chứng minh - Ngữ văn lớp 7

- Lễ hội: giỗ Quốc Tổ, lễ tế Thần Nông, lễ tịch điền, Tết có lễ tảo mộ, tết thanh minh, tục tết thầy học, tết thầy lang. sau vụ gặt: tết cơm mới (tế thần và biếu bậc trên, những người tri ân cho mình như bố mẹ, nhạc gia, thầy, ông lang...)
- Nhà nào cũng có bàn thờ gia tiên, thờ cúng tổ tiên, ông bà... kính nhớ những người đã khuất. Phụng dưỡng, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ lúc tuổi già..
- Khắp đất nước, nơi nào cũng có đền miếu, chùa chiền thờ phụng các bậc tiền bối, các vị anh hùng có công mở nước và giữ nước.

+ Nay

- 10/3 các nơi vẫn làm lễ giỗ tổ.
- Các bảo tàng Nhắc mọi người về lịch sử oai hùng của dân tộc.
- 27/7 viếng các nghĩa trang liệt sĩ ...
- Các phong trào đền ơn đáp nghĩa....
- Các ngày lễ 27/7, 20/11, 8/3, 1/5, giỗ tổ nghề... có ý nghĩa như thế nào?
- Các thế hệ sau giữ gìn, vun đắp, phát huy ...
- Đáng trách những kẻ vong ân bội nghĩa...

c. Kết bài:

- Lòng biết ơn là tình cảm cao quý, thiêng liêng, là thước đo đạo đức, phẩm chất ...
- Tạo vẻ đẹp tinh thần truyền thống của Việt Nam.

2. Gợi ý

a) Đề yêu cầu chứng minh vấn đề: Phải biết ơn những thế hệ đi trước mình hôm nay được thừa hưởng những thành quả của họ.

- Cả hai câu đều dùng hai hình tượng gợi liên tưởng “quả” và “cây”, “nước” và “nguồn”, vốn có quan hệ nhân quả.

- Lập luận chứng minh ở đây:

+ Trước hết giải thích ngắn gọn hai câu tục ngữ để hiểu ý cần chứng minh.

+ Sau đó đưa ra các luận điểm phụ và làm sáng tỏ chúng bằng dẫn chứng lí lẽ.

+ Rút ra bài học, đánh giá tình cảm biết ơn thế hệ đi trước.

b) Đạo lí "Ăn quả nhớ kẻ trồng cây", "Uống nước nhớ nguồn" là biểu hiện của lòng biết ơn, biểu hiện ân nghĩa thủy chung của con người Việt Nam giàu tình cảm.

Soạn bài Luyện tập lập luận chứng minh - Ngữ văn lớp 7

Được thừa hưởng những giá trị vật chất và tinh thần ngày nay, chúng ta phải biết ơn, hướng về nơi xuất phát ấy để tỏ lòng kính trọng và cũng phải hành động để trả phần nào cái ơn đó.

c) Những biểu hiện:

- Những lễ hội tưởng nhớ tới tổ tiên:

+ Giỗ Tổ Hùng Vương 10-3 âm lịch

+ Giỗ Tổ Đức Thánh Trần Hưng Đạo Đại Vương.

+ Lễ hội Đống Đa kỉ niệm Quang Trung đại phá quân Thanh.

- Ngày cúng giỗ trong gia đình có ý nghĩa:

+ Nhớ tới ông bà cha mẹ - những người đã khuất.

+ Nhớ tới công ơn sinh thành, xây đắp vun vén cho gia đình để cho con cháu được thừa hưởng hôm nay.

+ Để cho người đang sống tự nhận ra những gì đã làm tốt và những gì còn thiếu sót trong lúc khẩn vái với ông bà tổ tiên.

- Những ngày kỉ niệm ý nghĩa:

+ Thương binh liệt sĩ: để tưởng nhớ những người đã hi sinh đời mình, hi sinh một phần thân thể của mình vì đất nước, vì hạnh phúc hôm nay.

+ Nhà giáo Việt Nam: Tôn vinh và để cho học trò được biết ơn công lao của thầy, cô

+ Quốc tế Phụ nữ: để xã hội biết đến những người phụ nữ có vai trò lớn lao đối với xã hội, với cuộc sống hôm nay.

Tất cả những ngày trên là nhắc lại, nhấn mạnh lại ý nghĩa của những câu tục ngữ trên; là hành động phù hợp với truyền thống đạo lí dân tộc.

d) Đạo lí trên cho em những suy nghĩ sâu sắc về lòng biết ơn là nét đẹp trong nhân cách làm người.

- Truyền thống đạo lí cao đẹp của dân tộc Việt Nam.

- Nó cũng luôn cho em tự soi chiếu vào những hành vi hằng ngày; phải biết xấu hổ khi mắc lỗi lầm, biết hạnh phúc hân hoan khi làm được điều tốt.

Soạn bài Luyện tập lập luận chứng minh - Ngữ văn lớp 7

- Đạo lí trên nhắc nhở em phải có nghĩa vụ tham gia vào các phong trào “đền ơn đáp nghĩa”.